

Marknadskontroll av varor och annan närliggande tillsyn

Sammanfattning

I betänkandet behandlas regeringens proposition 2013/14:49 Marknadskontroll av varor och annan närliggande tillsyn. I propositionen föreslås en ny lag med bemyndigande att meddela vissa föreskrifter på området för marknadskontroll av varor och annan närliggande tillsyn. Förslaget syftar till att ge regeringen möjlighet att i förordningsform komplettera bestämmelserna i det s.k. varupaketet som har antagits inom EU. Den nya lagen föreslås träda i kraft den 1 juli 2014. Inga motioner har väckts med anledning av propositionen.

Utskottet föreslår att riksdagen antar regeringens lagförslag.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	4
Ärendet och dess beredning	4
Bakgrund	4
Utskottets överväganden	5
Marknadskontroll av varor och annan närliggande tillsyn	5
Propositionen	5
Utskottets ställningstagande	6
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	7
Propositionen	7
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag	8

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Marknadskontroll av varor och annan närliggande tillsyn

Riksdagen antar regeringens förslag till lag med bemyndigande att meddela vissa föreskrifter om marknadskontroll av varor och annan närliggande tillsyn. Därmed bifaller riksdagen proposition 2013/14:49.

Stockholm den 20 februari 2014

På näringsutskottets vägnar

Mats Odell

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Mats Odell (KD), Jonas Eriksson (MP), Lars Hjalmered (M), Hans Rothenberg (M), Carina Adolfsson Elgestam (S), Olof Lavesson (M), Krister Örnfjäder (S), Ann-Kristine Johansson (S), Börje Vestlund (S), Helena Lindahl (C), Ingemar Nilsson (S), Ann-Charlotte Hammar Johnsson (M), Anna Hagwall (SD), Kent Persson (V), Borian Åberg (M), Ingela Nylund Watz (S) och Anna Steele (FP).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I detta betänkande behandlar utskottet regeringens proposition 2013/14:49 Marknadskontroll av varor och annan närliggande tillsyn. Inga motioner har väckts med anledning av propositionen.

Bakgrund

Den fria rörligheten för varor på den inre marknaden är en grundpelare i EU-samarbetet. För att skapa bättre förutsättningar för den fria rörligheten för varor antogs 2008 det s.k. varupaketet inom EU.¹ Senare samma år tillsatte regeringen en utredning (Inremarknadsutredningen) för att göra en översyn av horisontella bestämmelser inom varu- och tjänsteområdet (dir. 2008:24). En del av uppdraget var att se över och lämna förslag till författningsändringar med anledning av varupaketets rättsakter. Den 3 september 2009 presenterades utredningens betänkande EU, Sverige och den inre marknaden – en översyn av horisontella bestämmelser inom varu- och tjänsteområdet (SOU 2009:71). Betänkandet har hittills utmynnat i en lag och en förordning om ackreditering och teknisk kontroll.

För att komplettera beslutsunderlaget inför fortsatta anpassningar med anledning av varupaketet har Utrikesdepartementet tagit fram promemorian Marknadskontroll av varor och annan närliggande tillsyn (Ds 2013:12). Promemorian innehåller bl.a. förslag till en ny lag om bemyndigande för regeringen att meddela vissa föreskrifter om marknadskontroll av varor och annan närliggande tillsyn samt en ny förordning med regler om marknadskontroll av varor och annan närliggande tillsyn. Promemorian har remissbehandlats och ligger till grund för den proposition som nu lagts fram.

Lagrådet har yttrat sig över lagen som föreslås i propositionen och hade inga synpunkter.

¹ Varupaketet innehåller förordningen (EG) nr 764/2008 om förfaranden för tillämpning av vissa nationella tekniska regler på produkter som lagligen saluförts i en annan medlemsstat. Den är tillämplig sedan den 13 maj 2009. Den har kompletterats med den svenska förordningen (2009:52) om kontaktpunkt och informationsförfaranden angående tillämpning av ömsesidigt erkännande av tekniska regler för produkter. Vidare ingår förordning (EG) nr 765/2008 om krav för ackreditering och marknadskontroll i samband med saluföring av produkter, som trädde i kraft den 1 januari 2010, liksom beslut 768/2008/EG om en gemensam ram för saluföring av produkter.

Utskottets överväganden

Marknadskontroll av varor och annan närliggande tillsyn

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens förslag till lag med bemyndigande att meddela vissa föreskrifter om marknadskontroll av varor och annan närliggande tillsyn.

Propositionen

Regeringen föreslår i propositionen en ny lag som innebär att regeringen får meddela föreskrifter om att en kommun ska informera de myndigheter som regeringen bestämmer om åtgärder som begränsar den fria rörligheten för varor. Enligt den föreslagna lagen ska regeringen även få meddela föreskrifter om att en kommun ska bidra med underlag till program för marknadskontroll och lämna information till allmänna informationssystem och till kontaktpunkter.

I propositionen anförs att förslaget syftar till att ge regeringen möjlighet att i förordningsform komplettera bestämmelserna i varupaketet som har antagits inom EU.

Bakgrunden till propositionen anges vara att vissa bestämmelser i de två EU-förordningarna som ingår i varupaketet riktar sig till medlemsstaterna som rättssubjekt. Det innebär att kompletterande nationella föreskrifter är nödvändiga för att förordningarna ska kunna tillämpas och få genomslag på nationell nivå. Regeringen avser i detta sammanhang samtidigt att skapa ett mer enhetligt och sammanhållet regelverk inom varuområdet.

Det svenska regelverket på varuområdet är indelat i horisontella och sektorspecifika regelverk. De senare innehåller merparten av de relevanta bestämmelserna på området. Regeringen bedömer i propositionen att dagens fördelning mellan horisontella och sektoriella regler i princip bör behållas men justeras efter tillkomna EU-rättsliga regler. Flertalet bestämmelser som riktar sig till medlemsstaterna anges därför lämpligen kompletteras i sektorslagstiftningen.

När det gäller de nuvarande svenska bestämmelserna som på ett horisontellt plan berör varuområdet och den fria rörligheten framhåller regeringen att det i betänkandet EU, Sverige och den inre marknaden (SOU 2009:71, s. 321) anförs att regelverket ger ett mycket splittrat och oenhetligt intryck. Regleringen skulle enligt utredningen bli tydligare för såväl kommuner som statliga myndigheter om deras verksamheter på området reglerades på ett likartat sätt i ett enhetligt och gemensamt regelverk. I promemorian Marknadskontroll av varor och annan närliggande tillsyn (Ds

2013:12) föreslås följaktligen att de horisontella bestämmelser som nu återfinns i flera olika förordningar förs samman i en förordning. Därmed skulle myndigheter och enskilda kunna få den helhetsbild som i dag saknas av de övergripande reglerna på varuområdet. En sådan lösning kan enligt regeringen bidra till att förbättra den inre marknadens funktion på varuområdet, vilket skulle gynna såväl företag som konsumenter.

Av propositionen framgår vidare att den svenska marknadskontrollen, i jämförelse med många andra medlemsstater, är decentraliserad och att ett tjugotal statliga myndigheter utför marknadskontroll enligt sektorsspecifika regelverk. Även om huvuddelen av den svenska marknadskontrollen utförs av statliga myndigheter medverkar även kommunerna i varierande omfattning enligt såväl horisontella som sektorsspecifika författningar. I detta sammanhang påpekar regeringen att även kommunerna, på samma sätt som de statliga myndigheterna, är bundna av EU-rätten inom varupaketets tillämpningsområden. Enligt propositionen bör därför kommunernas roll framgå av det svenska regelverket. Det handlar exempelvis om att kommunernas ansvar pekas ut i författningstext och att vissa skyldigheter när det gäller kommunernas arbete med marknadskontroll regleras. Regeringen anför emellertid att sådana bestämmelser innebär skyldigheter för kommunerna i den mening som avses i 8 kap. 2 § 3 regeringsformen och därför kräver stöd i lag. Mot denna bakgrund lägger regeringen fram det aktuella förslaget till en ny lag med bemyndigande att meddela vissa föreskrifter om marknadskontroll av varor och annan närliggande tillsyn.

Den nya lagen föreslås träda i kraft den 1 juli 2014.

Utskottets ställningstagande

Utskottet välkomnar regeringens lagförslag som innefattar det normgivningsbemyndigande som krävs för att EU-reglerna på varuområdet ska kunna fungera effektivt i ett svenskt sammanhang. Utskottet tillstyrker därmed propositionen.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2013/14:49 Marknadskontroll av varor och annan närliggande tillsyn:

Riksdagen antar regeringens förslag till lag med bemyndigande att meddela vissa föreskrifter om marknadskontroll av varor och annan närliggande tillsyn.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

Förslag till lag med bemyndigande att meddela vissa föreskrifter om marknadskontroll av varor och annan närliggande tillsyn

Härigenom föreskrivs följande.

1 § Regeringen får meddela föreskrifter om skyldighet för en kommun att i verksamhet som kommunen bedriver för att kontrollera varor

1. informera de myndigheter som regeringen bestämmer vid beslut om en åtgärd som rör den fria rörligheten för varor och om den vidtar eller avser att vidta en sådan åtgärd i händelse av allvarlig risk,

2. bidra med underlag i fråga om program för marknadskontroll till de myndigheter som regeringen bestämmer,

3. bidra med information till allmänna informationssystem till de myndigheter som regeringen bestämmer, och

4. bidra med information till de myndigheter som regeringen bestämmer för att de ska kunna fullgöra sina skyldigheter som kontaktpunkter.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2014.